

מרכז המידע למוזיזעין ולטרור
המרכז למורשת המוזיזעין (מל"מ)

6 ספטמבר, 2009

צילומים והקלטות מהקרבות באזור מסגד אבן תימיה ברפיח מציגים עדות נדירה על האופן הברוטאלי, שבו דיכאה חמאס את מתנגדיה הג'האדיים-סלפיים¹. גדודי עז אלדין אלקסאם הוציאו להורג פעילים ג'האדיים, פגעו באזרחים המתגוררים באזור, ירו רקטות RPG לעבר מסגד אבן תימיה וקיימו חיפושים באמבולנסים, שהעבירו פצועים

1. ב-14 באוגוסט אחר הצהריים פרצו ברפיח, באזור מסגד אבן תימיה, עימותים אלימים בין כוחות חמאס לבין פעילים ג'האדיים-סלפיים, בהם בלטו פעילי התארגנות ג'נד אנצאר אללה, המזוהה עם הג'האד העולמי. הקרבות התנהלו באזור צפוף-אוכלוסין. על פי דיווח "המרכז הפלסטיני לזכויות אדם" (PCHR) מה-15 באוגוסט נהרגו במהלך הדיכוי האלים של הפעילים הג'האדיים 28 אנשים, למעלה מ-100 נפצעו ולמעלה מ-100 נעצרו (בתוכם כאלו שנפצעו במהלך הקרבות). בין ההרוגים פעילים ג'האדיים-סלפיים, פעילי גדודי עז אלדין אלקסאם ואנשי משטרה ואזרחים, ששהו במסגד או בסביבתו. נזק רב נגרם למסגד ולבתים הסמוכים לו. מרפיח הועתק מוקד הקרבות לשכונת צברה שבדרום מערב עזה שם מתגוררת חמולת דע'מוש המזוהה עם צבא האסלאם.

2. לשם דיכוי הפעילים הג'האדיים-סלפיים במסגד אבן תימיה הפעילה חמאס כוח צבאי ניכר מגדודי עז אלדין אלקסאם. למרות מאמצי ההסתרה של חמאס עלה בידי מתנגדיה לקלוט שיחות ברשת הקשר של הכוח הצבאי, שפעל במקום, ולצלם באמצעות טלפונים סלולריים הוצאות להורג, שבוצעו ע"י פעילי חמאס. הצילומים וההקלטות הופצו בפורומים אסלאמיים-רדיקלים, באתרים המזוהים עם פתח'הרשות הפלסטינית ואף בטלוויזיה הישראלית. הם מהווים עדות נדירה, מכלי ראשון, לאופן הברוטאלי בו מטפלת חמאס במתנגדיה ברצועה,

¹ ניתוח הפרשה ראו לקט מידע מה-31 באוגוסט 2009: "חמאס מעצימה את מאבקה נגד התארגנויות ג'האדיות-סלפיות המזדהות עם אלקאעדה ומנסות לאתגר את שלטונה ברצועת עזה; לאחרונה היא לא היססה להפעיל כוח רב במהלך דיכוי אלים של פעילי ג'האד עולמי, שאחד ממנהיגיהם הכריז על הקמת אמירות אסלאמית במסגד אבן תימיה ברפיח".

גם אם המדובר בהרג אזרחים או בפגיעה בסמלים אסלאמיים מובהקים כגון מסגד הקרוי על שמו של שיח' אלאסלאם אבן תימיה².

3. להלן ממצאים³ העולים מתמליל השיחות, שהתנהלו ברשת הקשר של כוח גדודי עז אלדין אלקסאם, שהופעל נגד הפעילים הג'האדיים-סלפיים. ממצאים אלה תואמים מידע רב נוסף, שפורסם אודות האירועים [המקור של הקלטת השיחות: **אתר פאלפרס** המתבסס על פורומים אסלאמיים, 24 באוגוסט]:

להאזנה לשיחות במקור לחצו כאן

א. **פקודות "לטפל" בפעילים הג'האדיים-סלפיים ללא התחשבות יתרה באזרחים, ששהו באזור.** אחד המפקדים הבכירים [כנראה בקרבת ביתו של שיח' עבד אללטיף מוסא] נשמע להוט "לטפל" בשיח' ובפעילים הג'האדיים במהירות האפשרית ["הוציאו אותו. הוציאו אותו. מי שרוצה למות, שימות. באו נגמור עם זה"]. הוא נענה כי "אנשי העזרה הראשונה מצאו אזרחים במקום. המתן מעט". המפקד בכל זאת ממשיך להעביר הוראות "לטפל" ללא היסוס בפעילים הג'האדיים.

ילד שנהרג ע"י כוחות החמאס במסגד אבן תימיה (המקור: פורום אסלאמי <http://www.benaa.com/Read.asp?PID=1502026&Sec=1>, 20 באוגוסט 2009)

ב. **חיפוש באמבולנסים שפינו נפגעים ומעצר פצועים:** המפקד הבכיר מנחה את אנשיו לבצע חיפוש בכל האמבולנסים של הסהר [האדום] שיצאו מהרחוב [בו נמצא ביתו

² שיח' אלאסלאם אבן תימיה: תיאולוג ופרשן אסלאמי מהמאה ה-14 לספירה. למרות שדעותיו נחשבות לשמרניות משמשים כתביו עד היום כבסיס לפיתוח האידיאולוגיה של תנועות אסלאמיות רדיקאליות, ביניהן אלקאעדה. כתביו גם שימשו לפיתוח האסכולה הוהאבית השמרנית באסלאם הנפוצה בערב הסעודית. מפאת חשיבותו כמלומד ופוסק הלכה הוא נחשב למקור סמכות אסלאמי בכיר ביותר ועל כן הוא מכונה שיח' אלאסלאם.
³ ממצאים אלו עולים בקנה אחד עם מידע רב נוסף שפורסם אודות האירוע.

של השיח]. אמבולנסים אלו נשאו עימם נפגעים מהקרבות. נראה כי פצועים שנמצאו באמבולנסים נעצרו ע"י חמאס (הערה: על פי דו"ח PCHR עצרה משטרת חמאס פעילים ג'האדיים שנפצעו בקרבות).

ג. **חיסול השיח' עבד אללטיף מוסא, המכונה "חזיר"**: מפקד הכוח שצר על ביתו של שיח' עבד אללטיף מוסא, מקור סמכות בכיר דתי-אידאולוגי עבור פעילים ג'האדיים-סלפיים ברצועה, דיווח כי השיח' נמצא בביתו, בקומה העליונה. פעילי חמאס נשמעים להוטים לחסל את השיח'. במהלך השיחות התקבל דיווח כי "הבית [של השיח'] התמוטט לחלוטין". בדיווח אחר נאמר "אללה אכבר; השבח לאללה! פוצץ ביתו של החזיר עבד אללטיף מוסא". (אזכר גם ביתו של "הטמא" (נג'ס במקור) אבו אבראהים, הסמוך לבית השיח'. ייתכן והמדובר בביתו של ח'אלד בנאת, המפקד הצבאי של ג'נד אנצאר אללה).

חורבות ביתו של שיח' עבד אללטיף מוסא שפוצץ ע"י חמאס (רויטרס, 16 באוגוסט). השיח' ששהה בו נהרג. בצילום ניתן להבחין כי גם בתים סמוכים לביתו של השיח' נפגעו.

ד. **ירי רקטות RPG לעבר בתי אזרחים**: על בתי [אזרחים] שליד ביתו של עבד אללטיף - השוכן באזור צפוף אוכלוסין - נורו שתי רקטות RPG, משום שפעילים ג'האדיים מצאו בהם מחסה. כמו כן ניתנה פקודה לירות ארבע רקטות לעבר מבנה נוסף, שאליו נמלטו פעילים ג'האדיים. נאמר כי "הפגיעות בהם טובות". בנוסף לכך ניתנה פקודה לבצע חיפוש "בזהירות ובערנות מלאה" בבתי השכנים של השיח' על מנת לבדוק האם יש בהם מנהרות.

ה. **חיסול פעילים ג'האדיים**: ניתנה הוראה לפעילי גדודי עז אלדין אלקסאם, בסביבות ביתו של שיח' עבד אללטיף, להתקדם לבתים נוספות אליהם נמלטו פעילים ג'האדיים, תשובת המפקד המקומי: "אנחנו לא רוצים להתקדם אפילו צעד אחד. תמשיך לירות עליהם עד שיחלו ויפשטו את בגדיהם. אנחנו לא רוצים אף אחד מהם [בחיים]". [הערה: בערוץ 2 שודר ב-25 באוגוסט סרטון שתיעד הוצאות להורג של פעילים ג'האדיים ע"י פעילי גדודי עז אלדין אלקסאם.

לצפייה בכתבת ערוץ 2 לחצו כאן

הוצאות להורג של פעילים ג'האדיים ע"י פעילי גדודי עז אלדין אלקסאם של חמאס (באדיבות ערוץ 2, כתבתו של אהוד יערי, 25 באוגוסט 2009)

צילומי פעילים ג'האדיים שחוסלו ע"י חמאס. מתוך פורום אסלאמי (16 באוגוסט 2009)⁴

1. ירי רקטות RPG לעבר מסגד אבן תימיה, ובפרט לצריח: ברשת הקשר של גדודי עז אלדין אלקסאם נאמר, שיש "לשים לב" לצריח מסגד אבן תימיה. בהמשך נאמר כי רקטה נורתה מכון צריח המסגד, שבאותה עת שהו בו פעילים ג'האדיים שלא הפגינו שום התנגדות [הערה: צילום המסגד לאחר הקרב מצביע על נזקים קשים שנגרמו לו, כשבמיוחד ניזוק הצריח].

מסגד אבן תימיה לאחר העימותים. שרידי הפגיעות של ירי חמאס ניכרים עליו היטב במיוחד ניזוק הצריח (רויטרס, 16 באוגוסט).

ז. **מאמץ הסתרה של חמאס:** במהלך הקרבות ניתנה פקודה למפקד המקומי "תודא שאף אחד לא יצלם, לא בסלולרי ולא בשום דבר". על פי דו"ח PCHR משטרת חמאס סגרה את אזור הקרבות ואת בית החולים המרכזי של העיר [רפיח] ואסרה על גישה לעיתונאים. מאמצים אלו של החמאס גרמו לכך שכלי התקשורת הפועלים ברצועה, כולל סוכנויות הידיעות המערביות, התקשו להעביר צילומים מזירת הקרבות, ובמיוחד אלו של פעילי עז אלדין אלקסאם. ולמרות זאת, הצליחו מתנגדי החמאס לתעד את ההוצאות להורג באמצעות צילום בטלפון הסלולרי והאזנה לרשת הקשר של גדודי עז אלדין אלקסאם, ולהפיץ את העדויות באמצעות **האינטרנט**⁵.

יד של חמאס החוסמת מצלמת טלוויזיה קובעת "אסור לצלם" כשברקע המסגד ברפיח בו בוצעה הלחימה נגד ההתארגנויות הג'האדיות (אלקדס, 16 באוגוסט 2009). ברקע עומד מאמץ הסתרה של חמאס במגמה למנוע צילומי הפגיעה בסמלים אסלאמיים והוצאות להורג של פעילים ג'האדיים.

⁵ גם באירועים האחרונים באיראן מילאו הדיווחים באינטרנט, שהסתמכו על צילומים מטלפונים סלולאריים, תפקיד מרכזי בתייעוד המחאה נגד המשטר. זאת תוך עקיפת המגבלות שהטיל המשטר האיראני על הפעילות הממוסדת של הכתבים הזרים והמקומיים.